

021114-3

Právě tak, jako může být shnilý mír neštěstím, může očistná války být dobrodiním. A právě tak, jako nepravý, nespravedlivý mír může ve skutečnosti připravovat velkou válku, tak zase spravedlivá válka může připravit velmi dlouhé období mírového života. Tak jako nikdy nemůže platit, že je třeba míru dosáhnout za každou cenu, nemůže ani platit, že válce je třeba zabránit za každou cenu, zejména když to pro množství lidí znamená odklad jejich osvobození z otroctví. – K tomu všemu ovšem náleží i to, že obvykle není k dispozici autorita, která by mohla nejen rozhodnout, ale oprávněně a spravedlivě rozhodnout, kdy je nějaký rozsah a hloubka otroctví nadále vskutku nesnesitelný a kdy vzpoura proti němu třeba i se zbraní v ruce a s nebezpečím, že bude vyvolána válka, je plně ospravedlněná, je třeba počítat s tím, že lidské mysli podléhají omylům, chybným úsudkům i předsudkům, ale i vášním a falešným vizím atd.

(Písek, 021114-3.)